

zornikom in ostalimi udi. 3. Ako pa ni mogoče sporazumljenja, oborožen s postavo, prešinjen s pravico in resnico, pridobljajoč glasove ostalih udov, se zavzeti odločno in energično za učiteljske in šolske interese, ne oziraje se niti na desno, niti na levo. Temu svojemu načrtu zvest sem delal 13 let v okrajnem šolskem svetu. Izposloval sem osobito podučiteljem - podučiteljicam stalno osebno doklado. Ne iz principa nego ker bi bil katehet v II. oz. v I. plačni vrsti na škodo učiteljstvu, nisem glasoval za njegovo imenovanje v Tolminu, ker je izključila postava l. 1896. začasne učitelje iz skupnega števila v pomikanju v višje plačne vrste, dosegel, da so se dotični začasni učitelji in učiteljice imenovali stalnim, skrbel, da je bil, hitro ko je bilo katero mesto prazno, najstarejši učitelj in učiteljica pomaknjena v višjo plačno vrsto. Utrdil v okrajnem šolskem svetu načelo, da se učitelji in učiteljice pomikajo v višje plačne vrste in nastavljajo na boljša mesta po službenih letih. Dosegel skupne in istodobne počitnice z drugimi okraji v deželi, dosegel dnevni red k sejam, delal na to, da se učitelji in učiteljice med šolskim letom ne predstavljajo; ako pa se že mora kdo predstaviti in nova imenovanja naj se izvršujejo pred začetkom šolskega leta, da z novim šolskim letom je vsakdo na svojem mestu, da ne trpi red in pouk. Ker sem bil med udi eden izmed največjih davkoplačevavcev, sem odločeval mnogokrat pri preudarkih, zidanju šolskih poslopij i. t. d. Skrbel, da se je postavek v preudarku — podpore učiteljem — povišal za par sto gld. Učiteljstvo sem v okrajnem šolskem svetu sicer mirno a toplo in odločno zagovarjal; ako se ni moglo katerega tovariša popolnoma oprostiti, sem delal za najmanjšo kazen. Tu ne bom navajal posameznih slučajev v 13. letih. Roko na srce, in vsakdo lahko ve, kaj sem vse v tem oziru storil. Omeniti pa naj mi bode dovoljeno, da sem v treh slučajih za tri tovariše v okrajnem šolskem svetu krvavel. Posledice zame so bile hude. Zarad ednega sem bil že iz Tolmina v Kred prestavljen in nisem dobil državne službe, ki mi je bila takorekoč obljubljena, zarad trejega sem bil v „Učiteljskem društvu“ izdan, kar bi utegnilo imeti tudi jako občutne posledice. Da vrhutega delajo ravno ti trije tovariši proti meni, ni lojalno, ni lepo.

V okrajnem šolskem svetu sem nadalje stavil več predlogov, ki so merili na izboljšanje šolstva in izboljšanje gmotnega stanja učiteljstva. V okrajnem šolskem svetu sem si prizadeval pridobiti in utrditi vpliv učiteljskih zastopnikov.

Kot predsednik v „Učiteljskih društvih“, kot delegat „Zaveze“ v Celju, v Trstu, Gorici, kot predsednik ali odbornik v drugih društvih in pri uradnih okrajnih učiteljskih konferencah in lokalnih konferencah, bodisi v političnih društvih i pri političnih shodih, v starištvu, pri snovanju hranilnic in posojilnic itd., sem bil in ostal delujoča moč ter imel pred očmi vedno in povsod šolske sosebno pa učiteljske interese ter povzdigoval v tem smislu vedno in povsod svoj glas in stavil primerne navete in predloge, ki so merili na izboljšanje šolstva, povišanje učiteljskih dohodkov in razširjenje njih pravice, povzdigo in utrditev učiteljskega ugleda in stanu i. t. d. Predaleč bi zašel, ako bi hotel tu naštevati svoje razprave in predloge v vseh zgoraj omenjenih korporacijah,

V časopise sem pisal mnogo. Prva leta, ko je urejeval „Učiteljskega Tovariša“ še rajnji g. And. Praprotnik, sem obdeloval in priobčeval v tem listu bolj pedagoškim didaktične razprave, kasneje se pa pečal bolj s pravnina razmerami učiteljstva. Celo ko sem bil pred par leti na Tirolskem, sem se seznanil s tamošnjimi nekojimi gg. tovariši, proučil tamošnje šolske postave ter tamošnje razmere opisal v naših šolskih listih.

Ves čas pa pišem in se obenem praktično pečam z umnejšim kmetijstvom.

Ves čas svojega učiteljevanja sem iskal prilike za nadaljnje izobraževanje in k temu tudi svoje tovariše prijateljsko spodbujal, vedoč da le na ta način dopolnimo pomanjkljivosti ter zadobimo in utrdimo večji ugled.

Gojil sem in gojim še vedno vročo željo po višji izobrazbi in premestitvi učiteljišča iz Kopra v Trst ali v Gorico celih 24 let. Dal sem tu pa tam tem svojim željam odduška, a nikoli misleč, s tem koga napadati ali žaliti. Imel sem pred očmi stvar in ugled učiteljstva.

Zadnja leta delam na to, da bi vseslovensko učiteljstvo izdajalo svoj kmetijski-gospodarski list, urejevan za naše kmetiško ljudstvo. Zato smo učitelji najposobnejši, učiti še nadalje v takem listu odraslo mladino in ljudstvo sploh cepljajoč in poučujoč je v umnejšem kmetijstvu in boljšem gospodarstvu, kazati ljudstvu šolo kot njemu koristno napravo in učitelja kot dnbrotnika držav in narodov in tako širiti in utrjevati naš vpliv v ljudstvu ter dvigniti kvišku učiteljski stan, ne hlapčujoč več nobeni stranki brez dejanskih kompezacij. Moji načrti v tem oziru so pri upravnem odboru dične „Zaveze“.

Napade na šolstvo in učiteljstvo sem odbijal energično in odločno, naj so pa prihajali od katerekoli strani. Tu bi lahko navedel mnogo, mnogo zgledov, kako sem v takih bojih za šolstvo in učiteljstvo krvavel. Tovarišem sem bil in ostanem vdani prijatelj, dober svetovavec, sosebno mlajšim kolegom, kar lahko pričajo vsi gg. tovariši kot bivši podučitelji v Tolminu.

Končno naj mi bode dovoljeno še pripomniti, da niso ni malo osnovana sumničenja par gg. tovarišev, ki med drugim trde celo, da nisem za njih, oziroma za učiteljstvo še nič storil — zakaj in od kod to prihaja, mi je uganjka. Poudarjam pa tudi tu, da ostanem pri svoji izjavi: ne kandidujem več v okrajni šolski svet in v odborništvo „Učiteljskega društva“ ter ne sprejemem nobene morebitne izvolitve.

Vestnik.

Učiteljski konvikt. G. Janko Žirovnik, nadučitelj u St. Vidu nad Ljubljano, 5 gld. namesto venca na grob svojemu tastu; g. Ivan Bartelj, nadučitelj v Šmartnem pri Litiji, nabral 625 gld.; g. Fran Papler, nadučitelj v Borovnici, nabral 150 gld.

„Ljubljansko učiteljsko društvo“ priredi dne 27. t. m. — na predvečer občinih zborov „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ in „Slovenskega učiteljskega društva“ na čast zborovavcem in gostom v mali dvorani „Narodnega doma“ zabaven večer, ki bo, kakor kažejo priprave veselilnega odseka, prav zanimiv. Kakor smo že poročali, bo ta večer predaval tudi g. Lj. Stiasny o svojem letošnjem potovanju po Kavkazu. Gosti dobro došli!

Posnemanja vredno! Celjsko učiteljsko društvo je nabralo med svojimi udi 32 naročnikov na „Učiteljskega Tovariša“ ter imena istih javilo te dni upravnistvu našega lista. Naročnina se bode pobirala četrtletno v društvu in skupno odposlala upravnistvu. Na ta način ne nastanejo listu dolžniki. Za l. četrtletje se bode pobirala naročnina meseca prosinca 1900.

Svetujemo, da tudi vsa druga okrajna učiteljska društva postopajo tako ter na ta način agitujejo za glasilo „Zaveze“. Če se to zgodi, se bode cena listu znižala lahko na 3 gld., ali pa postane „Učiteljski Tovariš“ tednik. Le naprej!

Svoje čitatelje opozarjamo na današnjo prilogo. Podpirajmo „Zvonček“ z obilim naročevanjem!

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francisek Črnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in postanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/2 strani 5 gld., 1/4 strani 4 gld., 1/8 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petitvrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštne še 3 gld.